

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 2 juli 2013

532/2013

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadstekniska och funktionella krav för byggande av får- och getstallar som understöds

Utfärdad i Helsingfors den 27 juni 2013

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 7 § 2 mom. i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och 13 § 4 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), av dessa det förstnämnda lagrum sådant det lyder i lag 275/2004:

1 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som annars föreskrivs om planering och uppförande av byggnader och byggnadernas brandsäkerhet ska denna förordning tillämpas vid nybyggande, med nybyggande jämförbara utvidgningar eller omfattande renovering av får- och getstallar som beviljas stöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) och lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007).

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *lamm* får som är yngre än sex månader,
- 2) *tacka* får av honkön som lammat,
- 3) *bagge* ett könsmoget får av hankön,
- 4) *killing* get som är yngre än sex månader,
- 5) *honget* get av honkön som lammat,
- 6) *bock* en köns mogen get av hankön,
- 7) *ungget* get som är äldre än sex men yngre än tolv månader,

8) *fårstall* en byggnad där man håller får för produktion,

9) *getstall* en byggnad där man håller getter för produktion,

10) *djurstall* ett utrymme i ett får- eller getstall som inhyser får- och getboxar eller någon annan motsvarande vistelseplats inklusive foderbord och gödselgångar,

11) *lammkammare* en inhägnad vistelse- och utfodringsplats enbart för lamm,

12) *ensambox* en box för ett får eller en get,

13) *gruppbbox* en box för flera får eller getter,

14) *lammingsbox* en plats där lamm och killingar föds,

15) *golv med fast underlag* ett tätt eller ett glest perforerat golv med dräneringsöppningar som upptar i genomsnitt högst 15 % av golvytan,

16) *spaltgolv och gallergolv* ett perforerat golv som släpper igenom urin och gödsel,

17) *utomhusfälla* en ingärdad rastgård där får och getter kan röra sig fritt, dock inte större betesmarker med permanent växttäckning,

18) *inhägnad med ströbäddsgolv* en box eller ett ingärdat område med ströbäddsgolv,

19) förkortningen *ppm* en ämneskoncentration som miljondel.

3 §

Allmänna krav

Vid planering och byggande av får- och getstallar tillämpas de föreskrifter som ingår i Finlands byggbestämmelsesamling, de krav på hållning av får och getter som ingår i djurskyddslagstiftningen, de villkor för stöd som ingår i lagstiftningen om jordbruk och landsbygdsnärings- och miljöförvaltningens miljöskyddskrav med nedan följande kompletteringar.

På får- och getstallarnas brandsäkerhet tillämpas bestämmelserna i jord- och skogsbruksministeriets förordning om brandtekniska krav för byggnader som understöds (163/2012). För att säkerställa produktionen och djurens välbefinnande i elberoende djurstallar ska det finnas reservsystem för elkraft i händelse av elavbrott. Om det för utfodring och vattning av djur enbart används en automatisk utfodrings- och dricksanordning, ska den vara försedd med larmsystem som meddelar om funktionsstörningar till skötaren.

Vid grundliga renoveringar som medför kostnader som är under 50 procent av kostnaderna för en lika stor nybyggnad, vid utvidgningar som är mindre än 50 procent av den färdiga byggnadens yta, och byggnaden är efter utvidgningen högst 1 000 kvadratmeter stor, är det möjligt att göra undantag med högst 10 procent från dimensioneringskraven i 4—8 § och 10 § samt i bilagan till denna förordning om inte annat följer av djur- och arbetarskyddsbestämmelserna eller andra bestämmelser.

4 §

Planering av djurstallets konstruktioner

Materialet i de invändiga konstruktionerna och anordningarna i djurstallet ska vara sådant att det inte riskerar djurens hälsa. I ytbehandlingen får inte träskyddskemikalier, målarfärg eller andra medel användas på ett sådant sätt att de kan orsaka förgiftning hos djuren.

Golvunderlaget i en box eller i andra utrymmen där djuren hålls ska vara sådant att flytande sekret avlägsnas på ett ändamålsen-

ligt sätt eller absorberas väl i ströet. Får och getter ska ha tillträde till ett liggområde som är försett med strö och som är så stort att alla djur kan ligga ned samtidigt.

5 §

Fårstallar

Får förutom baggar ska hållas i en grupp eller åtminstone parvis. På grund av specialvård eller sjukdom kan får emellertid hållas i en ensambox. Baggar kan enligt behov hållas i ensamboxar. En ensambox för ett får eller en bagge ska vara minst 1,5 kvadratmeter stor och till sin form sådan att djuret obehindrat kan vända sig runt. Får ska inte hållas uppbundna annat än för att mjölkas eller vårdas för sjukdom.

Den fria höjden i ett nytt djurstall ska vara minst 2,7 meter. I ett fårstall som ska genomgå en grundlig renovering ska den inre höjden vara minst 2,2 meter. Dimensioneringskraven för en gruppbox för får finns i tabell 1 i bilagan.

Väggar eller staket i boxar och inhägnader kan vara fasta eller flyttbara grindar. Ytan för en inhägnad med ströbäddsgolv som är avsedd för tackor med lamm ska vara minst 2,0 kvadratmeter. Av denna yta ska liggområdet utgöra minst 1,4 kvadratmeter. Om lammkammare används ska ytan vara 0,2 kvadratmeter per lamm. Den tillgängliga ytan i en box eller i ett djurstall för får motsvarar den inre ytan i det utrymme där djuren kan röra sig fritt. Boxens längd, bredd och höjd mäts från konstruktionens inre yta.

I ett fårstall ska det finnas en separat inhägnad för lammande tackor.

Lammingsboxar och inhägnader för lamm får inte ha spaltgolv utan golvet ska vara ett fast golv eller ett jordgolv där strö kan användas.

6 §

Getstallar

Getter förutom bockar ska hållas i en grupp eller åtminstone parvis. På grund av specialvård eller sjukdom får getter emellertid hållas i en ensambox. Bockarna kan enligt

behov hållas i ensamboxar. En ensambox för en get eller en bock ska vara minst 1,5 kvadratmeter stor och till sin form sådan att djuret obehindrat kan vända sig runt. Getter ska inte hållas uppbundna annat än för att mjölkas eller vårdas för sjukdom. I ett getstall ska byggas säkra hållbara klätterplan och gömställen för getter och killingar. Klätterplanens nivåskillnader får vara högst 550 millimeter.

Den fria höjden i ett nytt djurstall ska vara minst 2,7 meter. I ett getstall som ska genomgå en grundlig renovering ska den inre höjden vara minst 2,2 meter. Avståndet mellan det översta klätterplanet och innertaket ska vara minst 1 200 millimeter. Dimensioneringskraven för en gruppbox för getter ges i tabell 3 i bilagan.

Väggar eller staket i boxar och inhägnader kan vara fasta eller flyttbara grindar. Ytan för en inhägnad med ströbäddsgolv som är avsedd för hongetter med killingar ska vara minst 2,0 kvadratmeter.

Den tillgängliga ytan i en box eller i ett djurstall för getter motsvarar den inre ytan i det utrymme där djuren kan röra sig fritt. Boxens längd, bredd och höjd mäts från konstruktionens inre yta. Ligg- och utfodringsplatsens golv ska vara minst 1,0 meter långt och ligga på en höjd på högst 550 millimeter över djurstallets egentliga golvnivå.

I ett getstall ska det finnas en separat inhägnad för lammande hongetter.

Lammingsboxar och inhägnader för killingar får inte ha spaltgolv utan golvet ska vara ett fast golv eller ett jordgolv där strö kan användas.

7 §

Utfodrings- och dricksplatser

Platser eller anordningar för utfodring och vattning av får och getter ska vara fast monterade och sådana att de samtidigt är inom räckhåll för alla djuren och inte utsätter dem fara för skador. Djuren ska alltid ha fri tillgång till rent och smält dricksvatten. Utfodrings- och dricksanordningarna ska byggas och placeras så att foder och vatten inte utsätts för förorening. Utfodrings- och dricksanordningarna ska lätt kunna hållas rena och desinficeras.

För varje påbörjad grupp av 20 får och för varje påbörjad grupp av 10 getter ska det finnas minst ett vattenkärl eller vattennippel.

Dimensioneringskraven för utfodringsanordningar finns i tabell 2 och 4 i bilagan.

8 §

Sjukutrymmen

Sjukutrymmet ska utgöra minst 5 procent av den yta som får och getter behöver allt som allt. För sjuka eller skadade får och getter ska finnas boxar med fast underlag som ska vara minst 1,4 kvadratmeter stora per djur och till sin form sådana att fåret eller geten obehindrat kan vända sig runt. Djuren i sjukboxen måste kunna se de övriga djuren och ha fri väg till ytterdörren. Sjukutrymmet ska markeras i planritningen.

9 §

Utomhusfällor

Får och getter ska ha möjlighet till utomhusvistelse i en fälla eller ett betesområde. I denna förordning ingår inte bestämmelser om betesområden. Om får och getter hålls i en utomhusfälla, ska den byggas så att djuren har möjlighet att få skydd under alla väderleksförhållanden. Bottenarealen för en utomhusfälla för får och getter ska vara minst 3 kvadratmeter per tacka eller honget, dock så att minimiarealen är 25 kvadratmeter. Utomhusfällan bör kunna hållas torr med hjälp av diken.

Utomhusfällan ska ha ett stängsel av ett material som lämpar sig för får och getter. I getternas utomhusfälla ska beaktas getternas behov att klättra.

När man håller får och getter i en utomhusfälla ska djurens utfodring och tillgång till dricksvatten ske inomhus eller ordnas på någon annan täckt plats med tätt underlag.

10 §

Ventilation och djurstallsklimat

Vid planering av ventilation i djurstallar ska följande krav tas i beaktande:

1) ventilationen per får eller get ska beräknas enligt värdena i tabell 5 i bilagan,

2) skadliga gaser och föroreningar får inte annat än tillfälligt överstiga följande gränsvärden:

- a) koldioxid 3 000 ppm,
- b) ammoniak 10 ppm,
- c) svavelväte 0,5 ppm,
- d) organiskt damm 10 mg/m³,

3) den relativa fuktigheten får inte vara över 80 procent när temperaturen i stallet är över 10°C.

Ventilationen i ett djurstall ska planeras så att den också fungerar i händelse av funktionsstörning i ventilationsanordning-arna.

Getter ska vintertid hållas i en lokal med temperatur över 0°C.

Helsingfors den 27 juni 2013

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

11 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 17 augusti 2013.

Genom denna förordning upphävs bilaga 6 till jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadsbestämmelser och rekommendationer enligt jord- och skogsbruksministeriets meddelande (6/2002) om krav för byggnader som stöds.

På ansökningar som har lämnats in innan denna förordning har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Planerare Kjell Brännäs

Tabell 1. Minimikrav på golvareal *per djur* i en gruppbox eller fälla i ett fårstall exklusive foderhäck

	Genomsnittlig vikt/ djur, kg	Ströbädd m ² /djur	Spaltgolv ¹⁾ , m ² /djur
Dräktig tacka, bagge	75	1,7	1,3
Dräktig tacka, bagge	55	1,3	1,1
Övriga får	75	1,4	1,0
Övriga får	55	1,0	0,8
Lamm över 30	över 30	1,0	-
Lamm 15-30	15-30	0,5	-
Lamm under 15	under 15	0,25	-
Lamningsbox	-	2,25 (1,5 m x 1,5 m)	-

¹⁾ Godtagbar spaltbredd är 14-20 mm och stavbredd 80-120 mm. För betongspaltgolv godkänns måttavvikelserna i enlighet med standarden SFS-EN 12737:2004+A1:2007 (Förtillverkade betongprodukter - Spaltgolv för djurstallar).

Tabell 2. Minimikrav för kantens längd i utfodringsanordning i ett fårstall per djur

	Regelbunden utfodring	Fri fodertillgång
Får och lamm över 15 kg	350 mm vid rak foderhäck, 200 mm vid rund foderhäck, radie ≥ 600 mm	170 mm vid rak foderhäck, 100 mm vid rund foderhäck, radie ≥ 600 mm
Dräktig tacka, bagge	450 mm vid rak foderhäck, 225 mm vid cirkulär foderhäck, radie > 600 mm	225 mm vid rak foderhäck, 110 mm vid rund foderhäck, radie > 600 mm

Tabell 3. Inhägnad golvareal exkl. foderhäck i ett getstall, minimikrav per djur

	Vikt, kg	Ströbädd, m ² /djur	Spaltgolv ²⁾ , m ² /djur
Get, bock	över 50	1,2	1,0
Ung get	under 50	0,5	0,5
Killing	under 30	0,25	-
Lamningsbox	-	1,2 (1,0 m x 1,2 m)	-

²⁾ Godtagbar spaltbredd är 14-20 mm och stavbredd 80-120 mm. För betongspaltgolv godkänns måttavvikelserna i enlighet med standarden SFS-EN 12737:2004+A1:2007 (Förtillverkade betongprodukter - Spaltgolv för djurstallar).

Tabell 4. Minimikrav för utfodringsplatser per djur i ett getstall,

	Regelbunden utfodring, mm/djur	Fri fodertillgång, mm/djur
Dräktig honget	450	225
Dräktig honget med horn, bock	600	300
Get, äldre än 12 månader	400	200
Ungget	330	165
Killing	200	100

Tabell 5. Värme- och fuktavgivning hos får och getter samt behövliga ventilationsvolymmer per djur i ett djurstall när man planerar ventilationen:

	Vikt [kg]	Alstrad värme [W/djur]	Fuktavgivning [g/h och djur]	Ventilation, minimimängd [m ³ /h och djur]	Ventilation, maximimängd [m ³ /h och djur]
Får	minst 60	150	80	15	100
- " -	under 60	50	20	10	80
Lamm	minst 30	20	10	10	70
- " -	under 30	10	10	5	40
Get	minst 50	150	80	15	80
- " -	under 50	50	20	10	40
Killing	högst 30	10	10	5	20